

UIT DE HISTORIE VAN KOEDIJK

door J.P. Geus

XI. Het oude kerkorgel en Harmen Kramer.

Achter in de kerk die in 1947 werd gesloopt, was een oksaal met een orgel. Het orgel was dus aan de westzijde geplaatst en bij het binnengaan in de kerk moest men er onderdoor lopen. Het front van het orgel was eigenlijk de enige versiering die de kerk rijk was. Het bestond uit een drietal groepen nagemaakte orgelpijpen met daartussen en daar omheen allerlei ornamenten. Bovenop stond een medaillon geflankeerd door twee met bazuinen uitgeruste engeltjes. In het medaillon de tekst:

Geschonken

door H.Kramer en G.Wijn 1867

In september 1944 werd, ter voorkoming van vochtschade, het eigenlijke orgel gedemonteerd en tijdelijk opgeborgen. Op een stukje afval hout, dat bij het uit elkaar nemen te voorschijn kwam, stond met potlood geschreven: "Deze Okzaal gemaakt door Jan en Gerrit Paarlberg in den jare 1867" en aan de andere kant, "Dit orgel is geplaatst in het jaar .... door T.Jellerman, J.Boerse, Jb.P.Stam."

De gebroeders Paarlberg waren destijds timmerlieden te Koedijk. Het tijdelijk opgeborgen orgel werd in 1948 geplaatst in het nu nog bestaande noodkerkje.

Het decoratieve front zal bij de sloop in 1947 wel verloren zijn gegaan.

De schenkers van het orgel waren het te Koedijk wonende echtpaar Harmen Kramer en Guurtje Wijn. Harmen Kramer geboren te Oudendijk op 15 september 1794 trouwde 20 april 1821 te Oterleek met Guurtje Wijn. Hij begon in vlees te handelen tijdens het graven van het Groot Noord Hollandsen Kanaal en reed met een hondekar langs de keten van de kanaalgravers. Achter op de kar had hij een bord met het opschrift:

*Tot slagte en vente ben ik genegen Daarom rei ik op vele wegen. Mijn klante die wone wijd en zijd
Daarom dit reituig aangeliyd.*

Later ging hij in de veehandel en werd een welgesteld man die ook in zijn eigen dorpsgemeenschap zijn stem kon laten horen. Reeds in 1851 was hij lid van de gemeenteraad en wethouder van 1862 tot 1884, in welk jaar zijn zoon, Simon Kramer, burgemeester werd.

Harmen Kramer overleed op 8 december 1887. Van hem is afkomstig het in Westfriesland nog wel gebruikte gezegde: "*'t Is ienmaal wel*". Hij zelf gebruikte dit korte zinnetje in de veehandel, als hij zijn laatste bod had gedaan

In de loop van de jaren kocht hij veel land en soms hele boerderijen. Bij het overlijden van zijn vrouw, op 28 maart 1871, bezat hij onroerend goed in de gemeenten Koedijk, Bergen, Oudkarspel, Schagen, Warmenhuizen, Sint Pancras, Zuid-Scharwoude, Sint-Maarten, Harenkarspel, Ursem, Egmond-Binnen en Zijpe.